

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร : หลักการอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยและได้ผลสรุปของการวิจัย รวมทั้งได้อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย นำเสนอ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยประกอบด้วยความมุ่งหมายทั่วไป คือ

1. เพื่อการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี และมีความมุ่งหมายเฉพาะด้านดังนี้ คือ

1.1 ด้านบริบท ได้แก่ จุดประสงค์หลักสูตร- ความสอดคล้อง ระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตร กับความคาดหวังของคุณสมบัติที่จะทำให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับภาวการณ์ปัจจุบันของสังคมและความเหมาะสมของจุดประสงค์โดยภาพรวมกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ตำราเอกสาร สถานที่เรียน และบุคลากร

1.3 ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การบริหารหลักสูตร

1.4 ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพของนักศึกษาหลังจากที่ผ่านการใช้หลักสูตร

2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมิน การบริหารจัดการตามรูปแบบ เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งและอายุ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ สมาชิกที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยราชการจำนวน 501 คน จำแนกได้ดังนี้

1.1.1	ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชา	จำนวน 8 คน
1.1.2	ครูผู้สอน	จำนวน 5 คน
1.1.3	นักศึกษา	จำนวน 244 คน
1.1.4	ผู้สำเร็จการศึกษา	จำนวน 254 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของตัวอย่างจึงใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และมีความคลาดเคลื่อน 5 % ($d = 0.05$) ในการคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 445) ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 220 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ฉบับดังนี้

1. แบบสอบถาม มีจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมีลักษณะสอบถามชนิดมีโครงสร้าง (structured interview) แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านบริบท ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร

เนื้อหาวิชา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียนและงบประมาณ

ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอน โดยสร้างตามแนวของ ลิเคิร์ต (Likert) และแบบปลายเปิด (open ended) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำตอบเลือกตอบจากรายการ (check list) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 4 ด้านเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย

ด้านบริบท ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร
เนื้อหาวิชา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้เรียน สื่อ
การเรียนการสอน สถานที่เรียนและงบประมาณ

ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการวัดและการ
ประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักศึกษา โดยสร้างตามแนวของ ลิเคิร์ท (Likert) และแบบ
ปลายเปิด (open ended) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นคำตอบเลือกตอบจากรายการ (check list) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 4 ด้านเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย

ด้านบริบท ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร
เนื้อหาวิชา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้เรียน สื่อ
การเรียนการสอน สถานที่เรียนและงบประมาณ

ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการวัดและการ
ประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา โดยสร้างตามแนวของ ลิเคิร์ท (Likert)
และแบบปลายเปิด (open ended) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถามเป็นคำตอบเลือกตอบจากรายการ (check list) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 4 ด้านเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย

ด้านบริบท ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร
เนื้อหาวิชา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้เรียน สื่อ
การเรียนการสอน สถานที่เรียนและงบประมาณ

ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนการวัดและการ
ประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 3 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุและ ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ใช้กับ 2 กลุ่ม ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F - test) ใช้กับ 3 กลุ่ม ขึ้นไป เมื่อมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจะนำกลุ่มสถานภาพที่แตกต่างกันนี้มา ทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ (Sheffe's test)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร: หลักสูตรอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยและได้ผลสรุปของการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.0 อายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.0 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันระหว่าง 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.0 จำนวนวิชาที่ทำนรับผิดชอบจำนวน 1 และ 3 วิชา คิดเป็นร้อยละ 40.0 สอนจำนวน 1 – 2 คาบ / สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รับผิดชอบงานธุรการ และงานบริหารนอกเหนือจากการสอน คิดเป็นร้อยละ 40.0

1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 83.3 อายุ 20 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 74.1 เหตุผลสำคัญที่เลือกศึกษาวิชาหลักสูตรหลักสูตรอิสลามเบื้องต้นเพราะคิดว่าเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 44.4 นำความรู้จากการเรียนหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.8

1.3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 84.6 อายุ 50 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75.0 เหตุผลสำคัญที่เลือกศึกษาวิชาหลักสูตรหลักการอิสลามเบื้องต้นเพราะโดนภาครัฐบังคับ คิดเป็นร้อยละ 45.2 นำความรู้จากการเรียนหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.4

2. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

2.1 ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน

2.1.1 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน ด้านบริบทโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) โครงสร้างหลักสูตร 2) จุดประสงค์ของหลักสูตร และ และ 3) เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

2.1.2 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน ด้านปัจจัยเบื้องต้น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) สถานที่เรียนและงบประมาณ 2) สื่อการเรียนการสอน และ 3) คุณลักษณะของครู

2.1.3 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน ด้านกระบวนการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ระดับปานกลาง 2 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผล และ และ 3) การจัดการเรียนการสอน

2.1.4 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน ด้านผลผลิตโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า อยู่ในระดับมาก 10 รายการ ระดับปานกลาง 5 รายการ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2) มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป และ 3) กล้าคิด กล้าทำ และรับผิดชอบการกระทำของตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล และรู้จักเสียสละและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2.2 ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของนักศึกษา

2.2.1 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของนักศึกษา ด้านบริบทโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) จุดประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาวิชาของหลักสูตร และ 3) โครงสร้างหลักสูตร

2.2.2 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของนักศึกษา ด้านปัจจัยเบื้องต้น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ระดับปานกลาง 2 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) สถานที่เรียนและงบประมาณ 2) คุณลักษณะของครู และ 3) สื่อการเรียนการสอน

2.2.3 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของนักศึกษา ด้านกระบวนการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน

2.2.4 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของนักศึกษา ด้านผลผลิตโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า อยู่ในระดับมาก 13 รายการ ระดับปานกลาง 2 รายการ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2) เป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ วิจัยโดยใช้เหตุผล และ 3) มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.3 ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา

2.3.1 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบริบทโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) จุดประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาวิชาของหลักสูตร และ 3) โครงสร้างหลักสูตร

2.3.2 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบริบทโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) สถานที่เรียนและงบประมาณ 2) คุณลักษณะของครู และ 3) สื่อการเรียนการสอน

2.3.3 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านกระบวนการภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การวัดและประเมินผล และ 3) การบริหารหลักสูตร

2.3.4 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านผลผลิตโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า อยู่ในระดับมาก 13 รายการ ระดับปานกลาง 2 รายการ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2) เป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์โดยใช้เหตุผล และ 3) มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าอยู่เสมอ

4. เปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

4.1 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบทโครงการและด้านกระบวนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบริบทโครงการและด้านผลผลิตโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้สูตรการทดสอบของเชฟเฟ่ ดังนี้

4.3.1 ด้านบริบทโครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ กลุ่มที่มีอายุ 30 – 40 ปี กับกลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 50 ปี

4.3.2 ด้านผลผลิตโครงการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ กลุ่มที่มีอายุ 30 – 40 ปี กับกลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 50 ปี

4.3.3 ภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 กับกลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 50 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 30 – 40 ปี กับกลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 50 ปี

อภิปรายผล

การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร : หลักการอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ด้าน บริบทโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านบริบท เป็นการประเมินความเหมาะสมของจุดประสงค์ของหลักสูตร ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับความคาดหวังของคุณสมบัติที่จะให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับหลักสูตรกับ ภาวการณ์ในปัจจุบันของสังคม และความเหมาะสมในภาพรวมกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยวัดจากการสอบถามผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการศาสนา อิสลามและนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับตำรา บัวัศรี (2542, หน้า 339) กล่าวว่า การประเมินบริบท หรือสภาพแวดล้อม คือการประเมินสิ่งแวดล้อม ปัญหา ต่างๆและความต้องการ เพื่อให้ทราบว่าสภาพและปัญหาภายนอกที่เป็นแรงกดดันอยู่นั้นมีผล ต่อสภาพปัจจุบันอย่างไรและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้ จุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการ กำหนดจุดประสงค์หลักสูตร

2. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ด้าน ปัจจัยเบื้องต้น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินความ เหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรเนื้อหาวิชาในหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ตำราเอกสาร และ สถานที่เรียน โดยวัดได้จากการสอบถามผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการศาสนาอิสลาม และนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543, หน้า 139) กล่าวว่า ปัจจัยเบื้องต้นเป็นการประเมินเกี่ยวกับตัวแปร ต่างๆ ที่นำไปใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ

3. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ด้าน กระบวนการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านกระบวนการ เป็นการประเมินความเหมาะสมของ การจัดการ การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร โดยวัดได้จาก การสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการศาสนาอิสลาม และนักศึกษา โดยใช้ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสำราญ มีแจ้ง (2544, หน้า 134) กล่าวว่า การ ประเมินกระบวนการ คือ เป็นการประเมินการดำเนินงาน จุดมุ่งหมายเพื่อหาและทำนาย ข้อบกพร่องของการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้ เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจ วางแผนงาน เพื่อเป็นแรงงานสะสมถึงการปฏิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้น

4. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของครูผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านผลผลิตโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านผลผลิต เป็นการประเมินคุณภาพของนักศึกษา หลังจากที่ผ่านมาการอบรมหลักสูตรแล้ว โดยสังเกตและพิจารณาจากพฤติกรรม ลักษณะการแสดงออก ความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหาร ผู้อำนวยการ หน่วยงานต่างๆ ครู อาจารย์ นักวิชาการอิสลาม และนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541, หน้า 171) กล่าวว่า การประเมินผลผลิต คือ เป็นการประเมินโดยมีจุดประสงค์เพื่อโยงสัมพันธ์สารสนเทศเชิงผลลัพธ์กับสารสนเทศเกี่ยวกับจุดประสงค์ บริบท ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการต่างๆ

5. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับอาภาภรณ์ รักความสุข (2546, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยการใช้แบบการประเมินหลักสูตร CIPP Model ของ Stufflebeam ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 445 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู - อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมศักดิ์ เย็นสำราญ (2545, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรเกษตรศาสตร์บัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยศึกษาตามกรอบการประเมินของแบบจำลอง ชิป (CIPP Model) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบประเมินหลักสูตร ซึ่งมีจำนวน 6 ฉบับ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยคณาจารย์ประจำหลักสูตร คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา คณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) มหำบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหำบัณฑิต รวมทั้งสิ้น 124 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC(+) ผลของการวิจัยปรากฏ ดังนี้ การประเมินหลักสูตรเกษตรศาสตร์บัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง

7. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร หลักการอิสลามเบื้องต้น ของสถานศึกษา นูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับเนาวรัตน์ อันทรรบุตร (2544,บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการใช้รูปแบบ CIPP Model เป็นกรอบในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสัมภาษณ์ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 3 ฉบับ สำหรับอาจารย์ผู้สอน จำนวน 52 คน นักเรียนระบบทวิภาคี จำนวน 238 คน ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรจำนวน 137 คน และแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนสถานประกอบการจำนวน 86 คน รวมทั้งสิ้น 513 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบ ทวิภาคี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดังนี้ การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรุลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ปี และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรมีดังนี้

1.1 หลักสูตรที่ดีเป็นหลักสูตรหลักการอิสลามเบื้องต้น ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มีความสนใจในการเรียนรู้หลักการอิสลามเบื้องต้น ได้ศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติรัฐบาลควรสนับสนุนให้มีโครงการศึกษาตามความต้องการของผู้ประสงค์จะศึกษา

1.2 โครงสร้างของหลักสูตรควรเพิ่มเนื้อหาวิชายืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนโดยมีโครงสร้างของหลักสูตรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียน

1.3 เวลาของการจัดการศึกษาเรียนรู้ควรเพิ่มชั่วโมงในการศึกษาเวลา 6 ชั่วโมงตามความเหมาะสม

1.4 คุณลักษณะของครูควรเพิ่มอัตราครูประจำเฉพาะเนื่องจากครูจะได้มีเวลาในการจัดการศึกษาในแต่ละหน่วยงานที่จะต้องเข้าไปทำการสอน ให้ครูที่มีหน้าที่เชี่ยวชาญในด้านเฉพาะให้เพียงพอกับความต้องการของการเรียนการสอน

1.5 คุณลักษณะของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนมีความสนใจศึกษาในด้านการแต่งกายควร ออกกฎระเบียบใบแต่งกายสุภาพเพื่อจะไม่ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม และผู้เรียนควรเป็นผู้ที่ รู้จักรับผิดชอบ รู้และเข้าใจในเรื่องของประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ดีแล้ว ควรเอาผู้ที่บรรลุนิติ ภาวะเป็นต้นไป

1.6 สื่อการเรียนการสอนควรเป็นสื่อที่ทันสมัยและให้เพียงพอกับผู้เรียนให้ทาง ภาครัฐช่วยสนับสนุนงบประมาณเรื่องสื่อ อาทิเช่น เครื่องโปรเจกเตอร์ หนังสือหลักสูตรหลักการ อิสลามเบื้องต้น ให้เพียงพอกับผู้ที่ต้องการเรียน

1.7 สถานที่เรียนและงบประมาณ ควรจะมีห้องเฉพาะในการเรียนการสอน พร้อม อุปกรณ์การเรียนการสอน โต๊ะ เก้าอี้ จอภาพ เครื่องฉาย เครื่องเสียง ห้องควรวัด เครื่องปรับอากาศไว้ประจำสถานศึกษา ทางภาครัฐควรวัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เฉพาะ มี การเบิกจ่ายในแต่ละครั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.8 การจัดการเรียนการสอน ควรใช้สื่อหลักสูตรในการเรียนการสอนให้ หลากหลาย ควรปรับปรุงระยะเวลาในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและ สิ่งแวดล้อมที่จะเข้าไปจัดการศึกษา

1.9 การวัดประเมินผลควรประเมินตามสภาพความเป็นจริง

1.10 การบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ควรมีการ พัฒนาครูอย่างสม่ำเสมอให้ครูมีระดับมาตรฐานมีการยืดหยุ่นเวลาในชั่วโมงของการเรียนการ สอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยถึงความต้องการของผู้เรียนในหน่วยงานหมู่คณะ สถานศึกษา และองค์กรต่างๆ

2.2 ควรมีการวิจัยความคิดเห็นด้านทัศนคติของนักศึกษา และองค์กรต่างๆ ที่มีต่อ กระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอน

2.3 ควรมีการวิจัยและติดตามผลผู้ที่ต้องการศึกษาในด้านทัศนคติที่มีต่อวิชา หลักสูตรหลักการอิสลามเบื้องต้นของสถานศึกษานูรัลมุฮายีรีน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เพื่อ นำผลการวิจัยไปปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน